

Administrationsgrundlag for regulering af råger i Ballerup Kommune

Natur Klima og Miljø

Dato 29. november 2024

Denne plan fokuserer på at håndtere en lokal rågepopulation i Ballerup Kommune i henhold til de nationale vejledninger fra Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen. Planen skal fremlægges for Klima og Miljøudvalget, som skal tage endelig stilling til, om Ballerup Kommune på baggrund af de nedenfor listede metoder og kriterier, fremadrettet skal søge om reguleringstilladelse hos Naturstyrelsen. Forinden har planen været i høring i Grønt Råd.

Det er kommunens ansvar at balancere beskyttelsen af biodiversitet med hensynet til menneskelige aktiviteter og trivsel, når der klages over støj fra Råger på områder ejet af kommunen.

Regulering af råger bør kun overvejes, når der er væsentlige gener, som ikke kan løses med mindre indgribende midler som for eksempel brug af træbeskæring og fjernelse af reder. Væsentlige gener kan være alvorlige støjgener for beboere i tæt bebyggede områder, skader på afgrøder, eller andre problemer, der påvirker folkesundheden eller den offentlige orden betydeligt.

Først når det er klart, at der er tale om væsentlige gener, kan regulering af voksne råger i perioden 15. januar – 15. marts og unger i yngleperioden fra 1. maj til 15. juni være en forsvarlig løsning, hvor der tages hensyn til både sikkerhed og dyrevelfærd.

Grønt Råd, anbefaler at der anvendes de mindst indgribende metoder først, dernæst regulering af de voksne råger. Desuden begrænses regulering til et absolut minimum og kun udføres i områder, hvor generne er veldokumenterede og betydelige. Kommunen vil også anvende muligheden for at beskære træer og fjerne reder, i det omfang det er muligt.

Baggrund

Råger (*Corvus frugilegus*)

Råger spiller en vigtig rolle i økosystemet som naturlige skadedyrsbekæmpere, ådselsædere og bidrager til økologisk balance. De er en fredet art, og enhver form for indgriben bør derfor overvejes med stor omhu.

Råger kan skabe udfordringer i bynære områder, blandt andet på grund af støj fra kolonier i ynglesæsonen, samt skader på afgrøder og byområder. Rågerne er fredede uden for yngleperioden, og regulering kræver særlige tilladelser fra Naturstyrelsen.

Rågerne har etableret flere kolonier i Ballerup Kommune, primært i de grønne områder omkring naturområder og parker. Kolonierne findes typisk i nærheden af skovområder som Jonstrup Naturpark og Måløv Naturpark, hvor de har adgang til både føde og egnede redesteder i træerne. Områder som Højengen og Møllemosen tiltrækker også rågerne, da de tilbyder store åbne områder og træer, der er ideelle til deres kolonier. Disse steder er kendt for deres varierede natur, som giver fuglene gode betingelser for at finde føde og bygge rede.

Historikken i Ballerup

I en årrække har kommunen valgt ikke at søge om reguleringstilladelse. Dog blev der i 2024 på baggrund af mange borgerhenvendelser vurderet, at generne fra enkelte rågekolonier var af sådan et omfang, at en ansøgning og efterfølgende regulering var begrundet. Det var et ønske fra Grønt Råd, at der også blev udarbejdet et administrationsgrundlag, så regulering ved skydning ikke blev et automatisk valg og så der blev set på andre reguleringsmetoder.

Udover at der udarbejdes et administrationsgrundlag er der i budget 2025 besluttet følgende: "Der igangsættes følgende initiativ om at: Der opsættes rovfuglereder nær boligområder, så høge og falke kan skræmme måger, krager mv. Der afsættes 0,3 mio. kr. i 2025 og 0,1 mio. kr. i 2026"

Lovgivning og reguleringsperioder

Råger er fredede, og regulering er derfor underlagt strenge regler i henhold til både national og EU-lovgivning. De væsentligste love, der regulerer rågebekæmpelse i Danmark, er jagtloven og habitatdirektivet.

1. **Jagtloven** stiller krav om, at der skal være væsentlige gener, før regulering af fuglearter som råger kan tillades. Råger har ikke en fastsat jagttid, hvilket betyder, at regulering kun kan ske inden for specifikke perioder med særlig tilladelse. Denne tilladelse kan gives, hvis det vurderes, at rågerne udgør en væsentlig gene, eksempelvis på grund af støj eller skader.
2. **Vildtskadebekendtgørelsen** giver mulighed for at søge Naturstyrelsen om tilladelse til at regulere råger på bestemte tidspunkter.

Råger kan reguleres inden redebygning og æglægning i perioden 15. januar – 15. marts.

Rågeunger kan reguleres i perioden fra 1. maj til 15. juni. Dette sker for at reducere bestandene af råger, inden ungerne bliver flyvefærdige og spredes til nærområderne.

Bekendtgørelsen specificerer desuden, at reguleringen skal ske med salonriffel eller luftgevær og skal gennemføres under hensyntagen til sikkerheden.

3. **Habitatdirektivet (92/43/EØF)** er en del af EU-lovgivningen, som forpligter Danmark til at beskytte visse arter og deres levesteder. Selvom råger ikke er en direkte beskyttet art under habitatdirektivet, skal deres levesteder i særlige beskyttede områder tages i betragtning under reguleringen, og kommunen skal sikre, at indgrebene ikke påvirker biodiversiteten negativt.

Metoder til regulering

1. Opsætning af rovfuglekasser

Der opsættes rovfuglekasser nær boligområder, så høge og falke kan skræmme måger, krager, råger mv.

2. Fjernelse af reder i november/december og februar/marts

Fjernelse af rågereder i sen efterår (november/december) kan ske uden tilladelse fra Naturstyrelsen, da ynglesæsonen endnu ikke er begyndt. Formålet er at reducere antallet af ynglepladser for at forhindre etablering af nye kolonier i det kommende forår. I slutningen af februar/starten af marts, hvor fuglene begynder at gøre klar til ynglesæsonen, kræves der tilladelse fra Naturstyrelsen for fjernelse af reder i perioden 1. februar til 15. marts. Denne metode sikrer, at reguleringen sker tidligt, før rågerne begynder at yngle, og det giver samtidig mulighed for at monitorere bestanden.

3. Beskæring af redegrene

En skånsom beskæring af grene, således at kun én gren tilbageholdes, er en metode, der kan reducere tilgængelige redepladser uden at beskadige hele træet. Dette gøres typisk samtidig med fjernelsen af eksisterende reder. Ved at minimere mængden af egnede grene kan det gøre træerne mindre attraktive som redepladser og forhindre etablering af nye kolonier, mens træets generelle struktur og vækst bevares.

4. Bortskydning af voksne råger

Bortskydning af voksne råger i perioden 15. januar – 15. marts er en mulighed, for at begrænse koloniens omfang. Udfordringen er at de voksne råger hurtigt opdager faren og flytter sig i en periode. Hvorfor der ofte ikke bliver skudt ret mange. Denne procedure kræver ekspertise og udføres i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer.

5. Bortskydning af rågeunger

Bortskydning af rågeunger er en metode, der benyttes i særlige tilfælde, hvor antallet af råger er blevet så højt, at andre tiltag har været utilstrækkelige. Denne procedure kræver ekspertise og udføres i overensstemmelse med Naturstyrelsens retningslinjer. Målet er at mindske antallet af nye generationer i problemområder.

6. Fældning af træer

Selvom fældning af træer kan være effektiv til permanent fjernelse af redepladser, er det en metode, der bruges med forsigtighed, da den kan have betydelige økologiske konsekvenser. Fældning ændrer det naturlige habitat for andre arter og kan have en negativ effekt på lokal biodiversitet og skovområdernes rekreative værdi. Derfor betragtes denne metode som sidste udvej, når andre mindre indgribende metoder ikke er tilstrækkelige.

Kriterier for regulering ved skydning

For at sikre en forsvarlig og velbegrunnet regulering af råger, vil Ballerup Kommune kun søge om reguleringstilladelse ved skydning, når følgende kriterier er opfyldt:

1. Betydelige støjgener: Hvis en rågekoloni forårsager vedvarende og alvorlige støjgener for beboere tæt på kolonierne, hvor det har en negativ effekt på livskvalitet og søvn. Den støjplagede bolig eller boligområde ligger i byzone og indenfor 200 meter af en rågekoloni.
2. Afgrødeskader eller materiel skade: Når råger forårsager betydelige skader på afgrøder eller anden ejendom, som resulterer i økonomisk tab for landmænd eller virksomheder, og hvor andre afværgemetoder er blevet afprøvet uden succes.
3. Folkesundhed og hygiejne: Hvis rågerne udgør en sundhedsrisiko, for eksempel gennem ekskrementer, der kan sprede sygdomme eller skabe uhygiejniske forhold på offentlige steder, legepladser eller andre områder med stor menneskelig aktivitet

Disse kriterier sikrer, at regulering ved skydning kun foretages som en sidste udvej, og kun når rågerne skaber væsentlige gener, som ikke kan løses med mindre indgribende metoder, som nævnt ovenfor.

Ansøgningsproces og tilladelser

Kommunen skal som grundejer ansøge om tilladelse via Naturstyrelsens system, hvor der skal redegøres for nødvendigheden af reguleringen og de hidtil afprøvede afværgemetoder. Det er også vigtigt at overholde betingelserne i tilladelsen, herunder at reguleringen kun må ske på præcist angivne områder og med brug af godkendte metoder.

Opfølgning og evaluering

Efter reguleringen skal kommunen eller den lokale jægerforening indberette resultaterne til Naturstyrelsen via VILREG-systemet. Dette inkluderer antallet af regulerede råger og en vurdering af effekten. En løbende evaluering af effekten vil sikre, at kommende års reguleringsindsatser kan justeres efter behov.